

Európsky dohovor o krajine je želaním samospráv Európy

Medzinárodná sieť na podporu Európskeho dohovoru o krajine (www.eurolandscape.net)

V júni 2009 bude deväť rokov od zverejnenia Európskeho dohovoru o krajine, nazývaného podľa mesta jeho prijatia Radou Európy aj „Florentským dohovorom“. Európsky dohovor o krajine (EDoK) prináša na európsky kontinent mnohé nové princípy. Z nich najmä mnohoúrovňový a multidisciplinárny prístup ku krajine si vyžadujú práve takúto spoluprácu všetkých krajín Európy. K napomáhaniu uplatňovania princípov a cieľov EDoK sa zrodili vo Florencii aj tri podporné siete: k celoeurópskej spolupráci samospráv (ECEP-ENELC), mimovládnych organizácií (CIVILSCAPE) a univerzít (UNISCAPE), ktoré súbežne spolupracujú popri medzivládnej spolupráci členských krajín Rady Európy.

Európska sieť miestnych a regionálnych samospráv pre implementáciu EDoK - RECEP-ENELC (www.recep-enelc.net)

Je to medzinárodné mimovládne združenie územných verejných správ, ktoré preferuje zásadu subsidiarity. Z iniciatívy Regiónu Campania (Taliansko) sa v roku 2006 rozhodlo 22 zástupcov samospráv založiť túto celoeurópsku sieť, ktorá je vytvorená pod záštitou Kongresu miestnych a regionálnych samospráv Rady Európy (Resolution 178 (2004) s cieľom podporovať - na vedeckej, technickej, politickej a administratívnej úrovni - obecné, regionálne a iné decentralizované samosprávy pri uplatňovaní princípov EDoK na ich teritóriách. V tomto zmysle RECEP-ENELC spolupracuje s kompetentnými medzinárodnými organizáciami, inštitúciami Európskej únie a jej členských štátov, univerzitami, mimovládными organizáciami a inými organizáciami aktívnymi v oblasti uplatňovania Európskeho dohovoru o krajine. Súčasťou prezidentkou ENELC je Gabriela Cundari, ministerka pre urbánne a územné plánovanie regiónu Campania (Taliansko), traja viceprezidenti sú pôvodom Španiel, Talianka a Belgičan. Výkonným riaditeľom, ktorý je delegovaný generálnym tajomníkom Rady Európy, je Riccardo Priore. Sídlo prezidencie RECEP-ENELC je v Ercolano pri Neapole, sídlo jeho riaditeľstva je vo Florencii a jeho právnicki sídli v Štrasburgu. Podľa štatútu sú orgánmi RECEP-ENELC: generálne zhromaždenie, výkonná rada, technická koordináčna rada a novokonštituovaný vedecký výbor. Dnes má RECEP-ENELC 49 členov - z Belgicka, Rakúska, Rumunska, Slovenska, Španielska, Švédska a Talianska. Spolupracuje však aj so samosprávami z Veľkej Británie a Nemecka, k členstvu sa hlásia aj ďalšie krajiny EÚ. Prvým slovenským členom je Trnavský samosprávny kraj.

Európska sieť univerzít na implementáciu EDoK so skratkou UNISCAPE (www.uniscape.org)

Významnú úlohu v implementácii EDoK vo všetkých krajinách, ktoré tento dohovor podpísali, zohráva

jú univerzity. V roku 2006 predniesli dve talianske univerzity návrh vytvoriť sieť európskych univerzít v záujme vedeckej podpory EDoK a naplnenia článkov 6b a 8 EDoK. Tento návrh vtedy podporila skupina 23 európskych univerzít. S týmito cieľmi založili na ustanovujúcom valnom zhromaždení 12. júla 2008 vo Florencii Európsku sieť univerzít na implementáciu Európskeho dohovoru o krajine so skratkou UNISCAPE. Zakladajúcimi členmi UNISCAPE je 45 európskych univerzít (z Belgicka, Francúzska, Holandska, Portugalska,

Krajinárska misia. Koncept zavádzania krajinných politík do života spoločnosti sa šíri najmä prostredníctvom medzinárodnej spolupráce. Na fotografii R. Priore, riaditeľ siete samospráv na podporu dohovoru (vpravo) s M. Minarovičom (vľavo), generálnym sekretárom Únie miest a obcí Slovenska (foto: Dušan Bevilacqua, 2009)

Slovinska, Španielska a Talianska). Právne a výkonné orgány UNISCAPE sídli vo Florencii, vo Vile Medicea di Carregi. Od júla 2008 je jej prezidentom prof. Carlo Magnani, rektor Univerzity v Benátkach a riaditeľom je prof. Bas Pedroli z Univerzity vo Wageningene (Holandsko). Plnenie princípov a cieľov EDoK (v zmysle článkov 5, 6 a 8) vidí UNISCAPE v podpore výmeny informácií a skúseností z interdisciplinárnej spolupráce v oblasti výskumu a výučby o krajine, podpore tréningov, štúdií a experimentov v oblasti evolúcie a transformácie krajiny, vo výmene skúseností a výsledkov výskumných projektov, ako aj špecialistov v krajinnej ekológii a tiež v podpore postgraduálneho štúdia. K pripojeniu sa do interdisciplinárneho prístupu naplňovania cieľov vedeckej podpory EDoK prizývajú tiež jednotlivé katedry, fakulty a iné výskumné pracoviská i ďalšie spolupracujúce akademické inštitúcie (napr. v našom prípade Geografický ústav SAV) univerzít participujúcich v sieti UNISCAPE (možnosť kontaktu cez: info@uniscape.org). Univerzita Komenského v Bratislave je prvou univerzitou zo SR v

processe vstupu do tejto medzinárodnej siete prestížnych európskych univerzít.

Európska sieť mimovládnych organizácií zaoberajúcich sa EDoK - CIVILSCAPE (www.civilscape.org)

Sieť RECEP-ENELC a UNISCAPE úzko spolupracujú s tou najmladšou: Európskou sieťou mimovládnych organizácií zaoberajúcich sa Európskym dohovorom o krajine - CIVILSCAPE.

Táto vznikla na podnet výzvy holandskej platformy mimovládnych organizácií (MVO) spolupracujúcich v

duchu EDoK „The Landscape Manifesto Group“, na ktorú zareagovalo 26 MVO založením CIVILSCAPE vo februári 2008 vo Florencii. V zmysle ustanovení EDoK si dali do vienka štyri hlavné ciele: (1) prenos vedomostí k zvyšovaniu uvedomenia verejnosti o krajine, (2) výmenu skúseností s realizáciou miestnych projektov, (3) rozvoj stratégie ovplyvňovania politík, ktoré majú vplyv na krajinu, na národnej a celoeurópskej úrovni, a (4) podporu cezhraničných a nadnárodných projektov manažmentu krajiny.

Výkonná rada CIVILSCAPE je osemčlenná, jej prezidentom je Gerrit-Jan van Herwaarden a riaditeľom Gerhard Ermisher. Tvoríaca sa členská základňa je veľmi pestrá: od národných po nadnárodné MVO (typu ECOVAST) z Čiernej Hory, Belgicka, Bulharska, Francúzska, Írska, Nemecka, Slovinska, Španielska, Švajčiarska, Talianska a Veľkej Británie. Zo Slovenska je od januára 2009 prvým členom Spoločnosť pre trvalo udržateľný život (STUŽ/SR).

Prvé kvety z Piešťan

„Európsky dohovor o krajine je právne vyjadrenie politickej vôle Rady Kongresu regionálnych a miestnych samospráv pri

Rade Európy chrániť každodennú krajinu, nielen tú s mimoriadnymi prírodnými a kultúrnymi kvalitami – ale aj krajinu s jej sociálnym rozmerom, tú všednú, ktorú vidíme pri pohľade z kuchynského okna.“ (Riccardo Priore)

Počas minuloročného slovenského predsedníctva Rady Európy hostili mesto Piešťany a Trnavský samosprávny kraj účastníkov 7. stretnutia k workshopom Rady Európy pre implementáciu Európskeho dohovoru o krajine (24. – 25. apríla 2008). Medzi účastníkmi bol aj Riccardo Priore, riaditeľ RECEP-ENELC. V dňoch 28. – 30. januára 2009 navštívil Slovensko po druhýkrát. Táto jeho motivačná návšteva pod záštitou MŽP SR slúžila k šíreniu informácií o spolupráci v oblasti starostlivosti o krajinu a nadväzovaniu priamych kontaktov.

Riccardo Priore je kľúčovou osobnosťou procesov vedúcich k vyhláseniu EDoK a tiež spoluniciátor vzniku týchto troch vzájomne spolupracujúcich medzinárodných sietí. Pri všetkých stretnutiach počas ostatnej návštevy na Slovensku šíril posolstvo EDoK, ktorý

označil za politický dohovor vnášajúci štyri revolučné inovácie do aplikovanej krajinné ekológie spočívajúce:

1. **v definícii krajiny** – krajinný priestor – znamená časť územia „tak ako ju vnímajú ľudia“, doslovne: „no people – no landscape“, t. j. bez ľudí niet krajiny;
2. **v poslaní krajinné konceptie** – obrovská výzva z pohľadu záujmov krajiny – nezávisle na hodnote danej krajiny treba všetky krajiny chrániť, spravovať a tvoriť;
3. **v demokratickom formulovaní vízie krajiny** – cieľová kvalita krajiny ako pranie a požiadavky verejnosti – kvalita krajiny ovplyvňuje kvalitu života jej obyvateľov vo fyzickom i duchovnom aspekte. Krajina funguje ako zrkadlo, lebo odráža identitu a zároveň posilňuje identitu ľudí žijúcich v krajine, krajinu vnímajúcich a svojimi aktivitami a postojmi determinujúcich, určujúcich jej charakter;
4. **v asertívnejšom postoji k regionálnemu rozvoju** – kvalita krajiny je tou pravou pridanou hodnotou jej produktov: asociácia lokálnych a regionálnych produktov s kvalitou krajiny, v ktorej sú tieto dopestované a jej menom označené (napr. veduty na vinetách fliaš s regionálnymi odrodovými vínami) sa stáva ekonomickou kategóriou.

Prijatie takejto paradigmy EDoK však znamená podstatný posun aj v základnom krajinnno-ekologickom výskume – k orientácii na transdisciplinárnu interpretáciu krajiny. Znamená hľadanie spôsobov ako pretlmočiť hodnoty krajiny jej obyvateľom, a naopak, ako prepísať vnímanie krajiny ľuďmi pohybujúcimi sa v krajine do jazyka krajinné ekológie. Úloha pre krajinárov, úradníkov, politikov, učiteľov a kolegov zo všetkých 3 sietí RECEP-ENELC, UNISCAPE, CIVILSCAPE teda znie: nájsť spoločný a zrozumiteľný jazyk krajiny! Znovu objavíť reč krajiny ako nástroja komunikácie s krajinou (v krajine aj o krajine) s ľuďmi. Účelom výsledku tejto úlohy je predsa chrániť, spravovať a tvoriť krajinu samotnými ľuďmi, ktorí v nej a z nej žijú.

Pohľad na obrysy Trnavského samosprávneho kraja priam symbolicky pripomína zrkadlový obraz Apeninského polostrova, na ktorom naša myšlienka tvorby siete k implementácii EDoK najväčšie porozumenie a podporu. Zmysel pre hodnoty krajiny, a zvlášť uvedomenie si dôležitosti kultúrnych krajín, vzišiel z kólsky kultivácie tak krajiny, ako aj poľnohospodárskych druhov plodín a živočíchov – od krajín zrodu neolitickej revolúcie, teda od Stredozemného mora a Blízkeho Východu – žiaľ, až potom, čo sa väčšina tamojších mimoriadnych kultúrnych krajín začala strácať. Strata funkcií krajiny predznamenáva problém s nedostatkom pitnej vody v týchto odlesnených krajinách. A práve podzemné zdroje pitnej vody (odhadované zásoby na cca 10 mld. m³) na Žitnom ostrove označil za najväčšiu hodnotu krajiny Trnavského veľkého územného celku

(TT VÚC) jeho predseda Ing. Tibor Mikuš na stretnutí s Riccardom Priorem. TT VÚC nie je ani svojou rozlohou (4 185 km² – 8,5 % územia Slovenska), ani počtom svojich obyvateľov (555 075 obyvateľov v 7 okresoch a 251 obciach, z nich je 16 miest) najväčším samosprávnym územným celkom na Slovensku. Má však niekoľko NAJ na Slovensku: ako jediný hraničí až s 3 štátmi (Českom, Rakúskom a Maďarskom), čo býva niekedy požehnaním (ekotónový efekt na kultúru), inokedy preklatím (developerský tlak s hangármi logistických centier) pre krajinu a ľudí v nej žijúcich. Vďaka priaznivým klimatickým a pedologickým podmienkam je TT VÚC obilnicou a vinohradom Slovenska. Jeho bohatstvo je schované v slove diverzita: kultúrnohistorická (už len lokalita navrhovaná do Zoznamu svetového dedičstva pri Kopčanoch či Venuša z Moravian sú dostatočné argumenty) aj prírodná (zdroje geotermálnych, minerálnych a liečivých vôd, Duna, výbežky Malých a Bielych Karpát so začiatkami bradlového pásma uprostred dvoch nížin). Rozhovor oboch osobností v sídle TT VÚC bol krátky, o to dlhšie trvalo rokovanie s výkonnými zamestnancami úradu – vedúce ku konkrétnym krokom implementácie pilotného projektu RECEP-ENELC na Slovensku. Onedlho sa objaví na webovej stránke TT VÚC: www.trnava-vuc.sk.

Program Riccarda Priore bol v skutku nabitý. JUDr. Priore sa stihol stretnúť s generálnym sekretárom Únie miest Slovenska akad. maliarom Mariánom Minarovičom (www.unia-miest.sk) a jej expertkou Nataliou Shovkoplias. Dohodli sa na potenciálnej rozsiahlej spolupráci s RECEP-ENELC pri realizácii slovenských aj cezhraničných projektov na miestnej a regionálnej úrovni. Vyšiel mu čas aj na návštevu Ministerstva kultúry SR, kde sa stretol s riaditeľom odboru ochrany pamiatkového fondu sekcie kultúrneho dedičstva Ing. arch. Pavlom Ižvoľtom a Ing. arch. Erikou Horanskou z Akadémie Istropolitana Nova (www.ainova.sk). AINova v Svätom Juri má cenné skúsenosti so školením zainteresovaných skupín verejnosti v oblasti ochrany a starostlivosti o prírodné a kultúrne dedičstvo (napr. minuloročný vzdelávací kurz Manažment

Svetového dedičstva na Slovensku). To je spoločná parketa všetkých troch inštitúcií pri uplatňovaní princípov z palety EDoK.

Viaceré slovenské univerzity sa dlhodobo podieľajú na výskumných a vzdelávacích aktivitách, ktoré podporujú implementačný proces EDoK v podmienkach Slovenska. Medzi tieto univerzity patrí Univerzita Komenského v Bratislave, ktorá si už pripravuje žiadosť o členstvo v sieti UNISCAPE. Aj to bol jeden z dôvodov, prečo Riccardo Priore počas svojho pobytu na Slovensku navštívil práve túto univerzitu. Na pôde Prírodovedeckej fakulty Univerzity Komenského v Bratislave ho privítala prodekanka pre zahraničné styky doc. Beáta Brestenská spolu s ďalšími kolegami, a to prof. Máriou Kozovou, prof. Jozefom Minárom a RNDr. Janou Ružičkovou, ktorí predstavili výskumné a vzdelávacie aktivity fakulty v oblasti ochrany, plánovania, manažmentu a tvorby krajiny, podporujúce implementáciu EDoK. Diskutovalo sa najmä o cieľoch siete UNISCAPE. R. Priore práve na príklade Talianska, kde je do siete UNISCAPE zapojených 30 univerzít, zdôraznil dôležitú úlohu, ktorú plnia univerzity v šírení myšlienok EDoK a zvyšovaní povedomia verejnosti o hodnotách krajiny.

Prvou univerzitou zo Slovenska v sieti UNISCAPE bude teda Univerzita Komenského v Bratislave. Táto špičková slovenská univerzita (z viac ako 13 700 porovnávaných vysokých škôl sveta je umiestnenie UK medzi najlepšimi 5 % – pozri www.webometrics.info) skutočne spĺňa všetky predpoklady interdisciplinárnej akademickej spolupráce podľa predstáv UNISCAPE o implementácii EDoK. Je najstaršou (založená r. 1919) a najväčšou univerzitou na Slovensku. Do dnešných dní na pôde dnes už 13 fakúlt Univerzity Komenského získalo akademický titul viac ako stotisíc študentov. Dnes ponúka štúdium spolu 1 058 študijných programov, v ktorých má UK priznané právo udeľovať príslušný akademický titul, v bakalárskom, magisterskom, doktorском aj doktorandskom stupni. V akademickom roku 2007/2008 na nej študovalo v dennej forme štúdia 21 423 študentov a v externej forme 7 438 študentov,

Prvé kvety v Piešťan. Medzinárodná spolupráca, ktorá začala podpisom dohovoru Slovenskou republikou, pokračovala organizovaním prestížneho medzinárodného workshopu v Piešťanoch, dnes napreduje vytváraním priamych kontaktov a snád smeruje k realizácii dobrých krajinárskych projektov (foto: Pepo, 2008)

čo predstavuje 13,5 % všetkých VŠ študentov verejných, štátnych a súkromných vysokých škôl na Slovensku; počet študentov – cudzincov z viac ako 80 krajín bol 1 001, čo je približne 4 % všetkých študentov UK, ale 21 % výkonu všetkých verejných, štátnych a súkromných VŠ na Slovensku. Na UK v roku 2007 pracovalo 4 409 zamestnancov, učiteľov 1 896 a zamestnancov vedy a výskumu 451. Na UK pôsobilo v tomto roku 306 učiteľov s funkčným zaradením profesor a 384 učiteľov s funkčným zaradením docent (viac na stránke www.uniba.sk). R. Priore na záver svojho stretnutia na pôde UK ocenil doterajšie úsilie slovenských univerzít podporujúcich uplatňovanie EDoK na Slovensku a vyjadril presvedčenie, že účasť Univerzity Komenského v Bratislave, ako aj ďalších slovenských univerzít v tejto sieti, bude veľkým prínosom pre zintenzívnenie práce UNISCAPE v stredoeurópskom priestore.

Návšteva Riccarda Priore na Geografickom ústave SAV začala rozhovormi s jeho riaditeľom doc. Vladimírom Irom. Tam sa však uskutočnili najmä rozhovory so zástupcami Spoločnosti pre trvalo udržateľný život na Slovensku (STUŽ/SR) o pôsobení tejto prestížnej mimovládnej organizácie v sieti CIVILSCAPE. Je to logické, keďže Mikuláš Huba je za mnohými projektmi MVO pre krajinu. STUŽ/SR (www.stuz.sk) má 3 pobočky (Bratislava, Biele Karpaty a Košice) a cca 100 členov – členmi sú profesionálni ekológovia, geografi, filozofi, fyzici, právnici, sociológovia, etnografi, ekonómovia, pedagógovia a ďalší environmentálne orientovaní odborníci, ako aj umelci a novinári zaoberajúci sa zachovaním života na Zemi. Hlavným cieľom STUŽ/SR je presadzovať koncepciu trvalej udržateľnosti života. Usiluje o to

viacerými cestami:

- podporovaním trvalo udržateľných aktivít, technológií atď.,
- propagáciou relevantných výskumných projektov,
- efektívnym lobovaním u rozhodujúcich subjektov,
- ovplyvňovaním rozhodovacej sféry a oponovaním aktivitám, ktoré potenciálne ohrozujú prostredie a charakter rozvoja,
- organizovaním verejných híringov, okrúhlych stolov, fór atď., na ktorých diskutujú zástupcovia MVO, experti, predstavitelia verejnej správy a verejnosť,
- zapájaním verejnosti do procesov rozhodovania a zvyšovaním verejného povedomia,
- podporou existujúcich masmédií orientujúcich sa na environmentálnu problematiku,
- tvorbou, prekladaním a distribúciou relevantných dokumentov aj vlastných publikácií,
- podporou vytvárania regionálnych a lokálnych centier pre regionálny/lokálny trvalo udržateľný rozvoj,
- posilňovaním medzinárodnej spolupráce.

Prezentácie procesov tvorby a doterajších výsledkov realizácie rozvojovej vízie mesta Skalica Ing. Annou Dobruckou na tamjšom mestskom úrade (www.skalice.sk) bol zase kvet daný našej januárovej návšteve. Riccardo Priore sľúbil Skalici podobnú podporu ako Trnavskému VÚC, ktorého je napokon mesto súčasťou a ktorý bude tiež členom siete RECEP-ENELC.

To ešte nečítal správu v denníku SME z 3. 11. 2008: *Mesto Skalica nesúhlasí s vybudovaním veterného parku v katastrálnych územiach obcí Mokrá Háj a Radošovce, ktoré sú so Skaliciou v priamom dotyku. Vedenie mesta spolu s predstaviteľmi Občianskej iniciatívy proti vy-*

budovaniu veterného parku Mokrá Háj začalo zbierať podpisy na petíciu. Koncom týždňa ju chcú adresovať Ministerstvu životného prostredia SR. Podľa iniciátorov petície by veterné elektrárne narušili panorámu mesta a okolité vinohradnícke lokality, rybníky, chránenú krajinu oblasti Biele Karpaty či lužný les pri Morave. Ako uviedol primátor Skalice Stanislav Chovanec, elektrárne nechcú aj z ekonomických dôvodov. „Veterný park sa má nachádzať v rekreačnej lokalite, kde plánujeme rozvoj cestovného ruchu, napríklad formou cykloturistiky a agroturistiky. Uskutočnenie zámeru veterného parku by mohlo značne narušiť atraktivitu tohto územia a následne by mohol klesnúť záujem turistov.“ Podobná reakcia na „rozvojársku“ iniciatívu (veterný park s 23 turbínami JZ od kóty Ondrejsovej na hrebeni horského masívu Trsteník a Buchvald v nadmorskej výške od 1 200 do 1 350 m n. m. na styku Národných parkov Slovenský raj, Muránska planina a Nízke Tatry si vyžiada odstránenie lesného porastu z plochy vyše 60-tisíc m² a vybudovanie niekoľkých kilometrov prístupových ciest, čím vzniknú spevnené plochy s výmerou 26,5 ha) odznela predtým z „krajiny nikoho“ medzi týmito troma národnými parkami z mesta Dobšiná a obce Telgárt (Správa SITA z 18. 7. 2007).

Verím, že takýto „ostrov pozitívnej deviácie“ v mori samosprávnych rozhodnutí bude na Slovensku stále viac, a budú nielen kvetmi, ale priam ovocím EDoK – vyváženým v sieťach European Landscape Network do celej Európy.

Dušan Bevilacqua, člen Medzirezortnej komisie pre implementáciu EDoK v SR
dusan.bevilacqua@savba.sk

Pozvánka do Salzburgu na Európsku IALE konferenciu

Premeny európskych krajín – výzvy pre krajinnú ekológiu a manažment

Medzinárodná asociácia pre krajinnú ekológiu (IALE) už od svojho založenia v r. 1982 (Piešťany, Slovensko) pravidelne organizuje medzinárodné kongresy a konferencie. Ide o významné stretnutia/fóra krajinných ekológov, zamerané na aktuálne a závažné úlohy tejto interdisciplinárne orientovanej vednej disciplíny. Kľúčovú úlohu pri zabezpečovaní aktivít IALE zohrávajú najmä jej národné a regionálne organizácie. V súčasnosti má viac ako 1 800 registrovaných členov z celého sveta.

Medzinárodná asociácia pre krajinnú ekológiu (IALE)

IALE je voľným združením jednotlivcov a regionálnych záujmových a odborných organizácií, ktoré tvoria komunikačnú platformu pre vedcov, manažérov, plánovačov a organizácie tematicky orientované na problematiku krajinné ekológie a príbuzné disciplíny. Cieľom IALE je posilniť postavenie krajinné ekológie ako vedeckej bázy pre analýzu, plánovanie a manažment krajiny v celosvetovom meradle. IALE posilňuje medzinárodnú spoluprácu a medzinárodné vzťahy v rámci krajinné ekológie, a to formou vedeckých, pedagogických a komunikačných aktivít. Viac informácií: www.landscape-ecology.org.

Pozvánka do Salzburgu na Európsku IALE konferenciu 2009

Dovoľujeme si vás pozvať na Európsku IALE konferenciu 2009, ktorá sa bude konať v dňoch 12. až 16. júla 2009 v Rakúsku v krásnom univerzitnom meste Salzburg, známom svojou bohatou históriou, Mozartovou hudbou, ale aj výnimočnosťou okolitej prírody Salzburgských Álp. Univerzitným mestom sa Salzburg stal už v r. 1622. Jeho historické mestské jadro je od r. 1996 zapísané v Zozname svetového dedičstva. Konferencia sa bude konať na Prírodovedeckej fakulte Univerzity v Salzburgu a jej hlavnými organizátormi sú tri národné organizácie IALE, a to: *Nemecká asociácia pre krajinnú ekológiu (IALE-D), Švajčiarska aso-*

ciácia pre krajinnú ekológiu (IALE-CH) a Slovenská asociácia pre krajinnú ekológiu (IALE-SK).

Pre Európu, ktorá najmä po r. 1990 prechádza významným transformačným procesom, sú v ostatných rokoch veľmi dôležité špeciálne vedecké otázky súvisiace s transformáciou krajiny. Práve táto problemati-

Pohľad na historickú časť Salzburgu. Nad mestom sa ako jeho strážca týči pevnosť Hohensalzburg, ktorej stavba sa začala už r. 1077 (foto: T. Keidel)